מדלא קתני בהו מעלה ודלמא האי דלא

קתני בהו מעלה דאי דמו לתרומה הא תני

תרומה ואי דמו לחולין הא תני לחולין

ַּרתנן) יאחולין שנעשו על מהרת הקודש (דתנן) ייחולין

הרי הן כחולין ר' אלעזר ברבי צדוק אומר

הרי הן כתרומה אלא מסיפא יוסי בן יועזר

היה חסיד שבכהונה והיתה ממפחתו מדרס

לקודש יוחנן בן גודגדא היה אוכל על

מהרת הקודש כל ימיו והיתה ממפחתו

מדרם לחמאת לחמאת אין לקודש לא אלמא

קסבר חולין שנעשו על מהרת קודש כקודש

דמו א"ר יונתן בן אלעזר ינפלה מעפרתו

הימנו אמר לחבירו תנה לי ונתנה לו ממאה

א"ר יונתן בן עמרם ינתחלפו לו כלים של

שבת בכלים של חול ולבשן נטמאו א"ר

אלעזר בר צדוק ימעשה בשתי נשים חבירות

שנתחלפו להן כליהן בבית המרחץ ובא

מעשה לפני ר"ע ומימאן מתקיף לה רבי

אושעיא אלא מעתה הושים ידו לסל ליטול

פת חטין ועלתה בידו פת שעורים הכי נמי

דנטמאת וכי תימא הכי נמי והתניא המשמר

את החבית בחזקת של יין ונמצאת של

שמן מהורה מלממא ולמעמיך אימא סיפא

ואסורה מלאכול אמאי א"ר ירמיה ייבאומר

שמרתיה מדבר המטמאה ולא מדבר

הפוסלה ומי איכא נטירותא לפלגא אין

והתניא מהושים ידו בסל והסל על כתיפו

והמגריפה בתוך הסל והיה בלבו על הסל

ולא היה בלבו על המגריפה הסל מהור

והמגריפה ממאה הסל מהור תממא המגריפה

לסל ∞אין כלי מטמא כלי וליטמא מה שבסל

אמר רבינא יבאומר שמרתיו מדבר שמטמאו

ולא מדבר הפוסלו מכל מקום קשיא ועוד

מותיב רבה בר אבוה ימעשה באשה

אחת שבאת לפני ר' ישמעאל ואמרה לו

רבי בגד זה ארגתיו במהרה ולא היה בלבי

לשומרו במהרה ומתוך בדיקות שהיה רבי

ישמעאל בודקה אמרה לו רבי נדה משכה

עמי בחבל א"ר ישמעאל כמה גדולים דברי

חכמים שהיו אומרים בלבו לשומרו מהור

אין בלבו לשומרו ממא שוב מעשה באשה

אחת שבאת לפני ר' ישמעאל אמרה לו

רבי מפה זו ארגתיה במהרה ולא היה

בלבי לשומרה (6) ומתוך בדיקות שהיה רבי ישמעאל בודקה אמרה לו רבי נימא נפסקה

ט ופי"ב הלכה טו: נב בגדהו מיי מהלכות מטמאי משכב ומושב הלכה ו: בג ז מיי שם הלכה א:

> לעזי רש"י וודי"ל. [ודי"ל] יעה,

מוסף רש"י

הרי הן כחולין.ואין באין יראשו רחב ומבדילים בו גרוגרות הנדבקות זו כזו (זבחים צט:). אין כלי מטמא כלי. אין כלי שאינו אב הטומאה מטמא כלים ולא אדס (ברכות נב: ופסחים ימים. שמרתיו מדבר שמטמאו. אנ הטומאה שמטמא כלי, וכן מטומאות דרבנן המטמאות אותו לטמא חוליו וחרווה לטמה חולין ותרומה מדרבנן, ולא מדבר הפוסלו. לחולין ולתרומה מיהו טמא הוא להשתמש נו קדשים (זבחים צט:).

רבינו חננאל (המשך) טהרת הקודש כקודש דמו ואין בגדיהן מדרס לקודש ממאי מדלא קתני בהו ודחינן לה וממאי דלמא האי דלא קתני להו מעלה בפ״ע לאו משום דכי קדש דמו אלא משום דפליגי בהו אית תנא דמשוי להו לחולין ואית תנא . דמשוי ליה כתרומה דתנן חוליז שנעשו על טהרת הקודש הרי הן כחולין ור׳ אלעזר בר׳ צדוק אמר הרי הז כתרומה וחזרנו לומר י, גלא אמר רב מרי מסיפא דמתניתין שמע לה דקתני יוחנן בן גודגדא היה אוכל על טהרת הקדש כל ימיו והיתה מטפחתו מדרס לחטאת ולא לקדש טהרת הקודש כקדש דמו. א״ר יונתן בן אלעזר נפלה פרוש ונאמז כמותו (א"ל) תנה לי ונתנה לו נטמאת ימקשינן נטמאת נעביד לה שימור יוחנן חזקה אין אדם משמר מה שביד חבירו. ומקשינן ולא והתניא . הרי שהיו חמריו ופועליו טעונין טהרות אע״פ שהפליגו יתר מכדי מיל טהרותיו טהורות ופריק ר' יצחק במטהר חמריו ו יצחק במטחו חמוירו ופועליו לכך אי הכי סיפא נמי ואוקימנא אין ע״ה מקפיד כו' א"ר יונתז בז צמרם נתחלפו לו כלים של שבת בכלים של חול ולבשם נטמאו. ואקשינן עליה אמאי נטמאו והלא הן כשמירתו וברשותו . וכז בשתי נשים חבירתות יבן --י-שנתחלפו כליהם וטמאום אמאי הלא מעתה הושיט ידו ליטול פת חטיז ועלה

אלחנן (ו) דאמרינן בפרק בתרא דנדה (דף עא:) בראשונה היו אומרים יושבת על דם טהור מערה מים לפסח ודייק בגמ' מערה אין נוגע לא אלמא חולין שנעשו על טהרת הקודש כקודש דמו ומנליה

דלמא דהוו כתרומה דטבול יום פוסל תרומה ונראה למורי דאי כתרומה הוו אפי׳ תגע בה לא הוי אלא פוסל דלא הוי ליה אלא שלישי יואין שלישי בתרומה מטמא רביעי בקודש שחין המים עושין בו רביעי וקלת משמע כן מתוך פרש"י ור"ת: שמרתיה מדבר המשמאה ולא הפוסלה. מדבר

יהיה קשה להר"ר אלחנן במאי איפסלא הך מגריפה אי בראשון או בשני אין אדם וכלים מקבלין טומאה אלא מאב הטומאה ואי באב הטומאה האי פסול טמא הוי ותירץ שנפסלה במשקין דמשקין טמאין פוסלין בכלי כדאמרינן אחורי כלים שנטמאו במשקין: נימא נפסקה לי וקשרתיה בפה. פרש"י קודם (ח) שלא היתה נארגת שלא היתה ראויה לטומאה ולא מהרחי בה ולא הייתי טבולה לנידותי ויש לחוש שמא כשארגתי בה ג' עדיין הרוק לח בבגד ואב הטומאה הוי לטמאות ורצותי הוו מפרשי מטעם לנורא דע"ה המטמחה כל זמן שהיא לחה ואני אומר ע"כ אשה זו חברה היתה מדקאתיא קמיה דר' ישמעאל לישאל ועוד מי מהימנא לומר ארגתיה בטהרה כל זה פרש"י ובירושלמי מייתי כל הני עובדי על מתניתין דאידך פרקין (ט) בכלים הנגמרים בטהרה לריכים טבילה לקודש וקאמר ליה רבי ישמעאל כמה גדולים מעשה חכמים דאמרי כלים הנגמרים כו' משמע דבאשה חברה אורגת עסקינן ובעי טבילה משום דמשמשי בהדיה קודם שנארג כולו כפרש"י והקשה הר"ר יוסף לפי" רש"י היה לו לומר נדה הייתי כמו נדה משכה באידך עובדה ונרחה לו לפרש דמתוך שקשרה בפה היה שם רוק לח ובשעה שארגה נגעה ברוק וידים שניות הן ובפרק בתרא דעירובין (דף לע. ושס) משמע דרוק מיחשב משקה וחזר הרוק ומטמח למפה כדתנן ¹⁾ אחורי כלים שנטמאו במשקין אך לפי שיטת הירושלמי דמדמי לה לכלים הנגמרים (י) ומוקמי לה לקמן ה) משום לינורא דע"ה ומאי איריא משום הכי אפי׳ בנינורא דחבר נמי איכא למיחש מטעם מגע ידים ומיהו נוכל לומר דלא עיקר טעם נקט לקמן אלא חדא מינייהו נקט:

לי וקשרתיה בפה אמר רבי ישמעאל כמה גדולים דברי חכמים שהיו אומרים בלבו לשומרו מהור אין בלבו לשומרו ממא בשלמא לרבי אלעזר בר צדוק כל אחת ואחת אומרת חברתי אשת עם הארץ ומסחה דעתה מינה לרבי יונתן בן עמרם נמי כיון דכלים דשבת עביד להו שימור מפי מסח דעתיה מינייהו אלא לרבי יונתן בן אלעזר נעביד להו שימור בידיה דחבריְה אמר רבי יוחנן יחוקה אין אדם משמר מה שביד חברו ולא והתניא

טהור כלומר אחר כוונת השמירה הן הן הדברים: כיון דכלים של שבת עביד להו שימור ים אסחא דעתיה משמירה מעלייתא שהיה רגיל לשומרן וכאין בלבו לשומרן דמי:

מדלא קסני נהו מעלה. לומר בגדי פרושין האוכלין חוליהן בטהרת רבי אדעור בר' צדוק אומר הרי הוא בתרומה. הקשה הרב ר' חולין מדרם לאוכלי חוליהן בטהרת הקודש שמע מינה בכלל קודש הן והא תנא ליה קודש: דלמא. או כחולין דמו דלא מהני בהו מאי דאמר האי גברא דבטלה דעתו או כתרומה דמו דאיכא תנאי דפליגי

> במילתא כדמסיים ואזיל הלכך לא תנא בהו מעלה דאי דמו לחולין הא תני ליה חולין ואי דמו לתרומה הא תנן ליה במתניתין תרומה: דתנן כו'. כלומר הא אשכחן תנאי דפליגי בה חד אמר כחולין וחד אמר כתרומה אבל כקודש לא אמרינן: מעפרתו. סודר: טמאה. ואפילו זה טהור. ולקמן מפרש טעמא חזקה אין אדם משמר מה שביד חבירו לפיכך הוא לא שמרה ביד חבירו וגם זה שנתנה לו לא היה חש לשומרה דמימר אמר כיון שאמר ליה תנה לי והוא אינו יודע אם טמא אני אם טהור לא חש לטהרתו ויש כאן היסח הדעת ולמחמירין בטהרות הוי היסח הדעת טומאה: כלים של שבת בכלים של חול. כסבור ליטול בגדיו של חול ונטל של שבת: נטמחו. קח סלקח דעתיה השתא דסבירא ליה משמר הדבר בחזקת שהוא דבר זה ונמלא שהוא דבר אחר אינו שמור: אמר רבי ירמיה. הא דפרכת אימא סיפא בי אסורה מלאכול לא מסייע ליה מידי: באומר שמרתיה מדבר המטמאה ולא מדבר הפוסלה. אבל במה שמשמרה הימנו הויא שמירתו שמירה ואע"פ שאינו זה: הסל. של תאנים על כתיפו: ומגריפה בחוכה. כלי ברזל הוא שקורין וודי"ל שגורפין בו אפר הכירה וגם מבדילין בו תאנים המודבהות זו בזו: (ג) המטמחה. הנותן לה טומאה לטמא אחרים: (ד) **הפוסלה**. מלהשתמש בה טהרות לכתחילה אי נמי נפקא מינה לאוכל הדבוק בה שהוא פסול באכילה ומכל מקום אם נגעה בטהרות אינה פוסלתן. אלמא איכא נטירותא לפלגא ובכי האי גוונא נמי מיתרצא מתניתין דלעיל ומיתקנא היא: קשיא. הך דקתני בה טהורה מלטמא: ארגתיו בטהרה. יודעת אני שמשעה שנארג בו ג' על ג' אלבעות שנראה לטומאה לא נגעה בו טומאה ומ"מ לא היה בלבי לשומרו: ומחוך בדיקוח כו'. הואיל ולא היה בלבך לשומרו שמא אירע בו כך וכך ולא מהרת: משכה עמי בחבל. שקשרה בו החבל בכלי האריגה ושמא הסיטתו: נפסקה לי. קודם שארגתי בה כלום (ס) וקשרתיה בפה קודם שארגתי בה כלום שלא היתה ראויה לטומאה ולא נזהרתי בה ולא הייתי טבולה לנדתי ויש לחוש שמא כשארגה בה שלש אלבעות עדיין הרוק לח ורוק הנדה אב הטומאה הוא כך נראה בעיני. ורבותי מפרשין משום לינורות עם הארץ המטמאה כל זמן שהיא לחה ואני אומר ע"כ האשה זו חבירה היתה דאי לא חבירה היתה מי אתיא קמי רבנן לישאל על הטהרות ועוד מי מהימנא למימר ארגתיה בטהרה. קתני מיהת בלבו לשומרן

ל) [ל"ל דתניא], ב) [חוליןלה: ע"ש], ג) ובחים לט:, ל) ג"ו שם. ע"ש ותוספתל י) ג י שט. ע ש [מוספתה דעהרות פ״ח], ה) [ברכות נב: פסחים יט:], ו) [תוספ׳ דכלים ב"ב פ"או. ז) וטהרות פ"ח מ"ו], ה) [דף כג.],

הגהות הב"ח

(מ) גמ' לשומרה בטהרה ומתוך בדיקות: (3) רש"י ד"ה אמר ר' ירמיה וכו' ואסורה מלאכול לא טומאה: (ד) ד"ה הפוסלו וכו' הד"ל עם ד"ה וקשיא הך: (ה) ד"ה נפסקה וכו' כלום הק"ד ואח"כ מה"ד וקשרתיה וכו' ורצותי מפרשים משום ציגורא של עם הארץ: הז לסמל: (1) תום' ד"ה ר' אלעזר וכו' רבי אלחט דתגן בפרק: (ח) ד"ה . פרש"י הודם נימא וכו׳ שהיתה כנ"ל ומיבת שלם שחיונה כנייכ ומיבת שנה נמחק: (ט) בא"ד דחידן פירקין דתגן כלים וכו׳ וקאמר ר' ישמעאל כמה גדולים דברי חכמים וכו׳ דמשמשי בהדה וקודם כולו כפרש"י וכו' ובפ' בתרח דעירובין דף לט ע"א. נ"ב הנגמרים בטהרה ומוחמי לה לקמן משום לינורא דע״ה קשה מאי איריא וכו׳ דנקט לקמן:

גליון הש"ם תום' ד"ה רבי אלעזר וכו' ואין שלישי בתרומה מממא רביעי בקודש. עיין פסחיס דף יד ע"ב תוספות ד"ה ואילו הכא:

רבינו חננאל

מני ר' מאיר היא דקתני כל הטעון ביאת מים מדברי סופרים מטמא קודש ופוסל את התרומה ומותר בחולין ובמעשר דברי ר' מאיר רישא רבנן וסיפא ר' מאיר ומפרקי' אין רישא רבנן וסיפא ר' מאיר. רב אחא בר אדא מתני בסיפא חמש מעלות והכי קתני בגדי עם הארץ מדרס לפרושים לאוכלי חוליהן . בטהרה בגדי פרושיז מדרס לאוכלי מעשר בגד מורט לאוכלי מעשר לאוכלי אוכלי מעשר לאוכלי תרומה. בגדי אוכלי תרומה מדרס לקודש בגדי אוכלי קודש כגון זבחי שלמים בכור ומעשו שהן קדשים קלים מדרס לאוכלי חטאת שהוא קדש הדשים הרי אלו ה' מעלות קו שים הורי אלד הי מעלות מעלות הפרושין אוכלי חוליהן בטהרה על שאר העם שאין אוכלין חוליהן בטהרה. ומעלת מעשר שני על החולין ומעלת טהרת תרומה שהיא חובה יאכל אותה וכתיב בה ובא

הכי נמי דכיון שנתחלפה לה נטמאת וכי תימא הכי נמי והתניא היה משמר את החבית בחזקת שהיא של יין ונמצאת של שמן טהורה מלטמא ולטעמיך אימא סיפא אסורה מלאכול ואי טהורה היא אמאי אסורה מלאכול ומפרקינן אמר

והתנים

הקדש על התרומה ומעלת החטאת על הקדש ומוקים לה לסיפא כרישא דקתני טבל לחולין אסור במעשר טבל למעשר אסור בתרומה טבל לתרומה אסור בקודש טבל לקודש אסור לחטאת וכולה רבנן היא אמר רב מרי ש"מ חולין שנעשו על

טפי. וזה סבור שחלו של חול